

UNDER DANNEBROG

Vall A.

**DET DANSKE
KULKOMPAGNI**
CENTRALOPVARMNING
FABRIKSBRUG
HUSHOLDNING

Preisler
Købmagergade 13
Marineforeningens Medlemmer Rabat

FOTOGRAFERING

ER FORNØJELIG

OG INTERESSANT

STØRSTE UDVALG I FOTOGRAFIAPPARATER OG TILBEHØR
TIL ALLE PRISER HOS

KONGBAK & COHN

STØRSTE VIRKELIGE

SPECIALFORRETNING FOR AMATØRFOTOGRAFER

NYGADE 2 INDGANG SKOUBOGADE. NYGADE 2

Champagne

Louis Roederer,
Reims

Leverandør til Hans Majestæt
Kongen af Danmark

Grand vin sec
Extra dry. Carte Blanche
1904 å 1906 Extra dry

LOUIS BOLVIG

AMALIEGADE 26

TELEFON 5553

FØRSTE KL. COLONIAL & VIN

SPECIALITET: KAFFE

TAXAMOTOR TEKNIKUM

TLF. CENTRAL
1145

STOLTENBERGSGADE 1

TLF. CENTRAL
1145

UNDERSVISNING I AUTOMOBILKØRSEL
FOR DAMER OG HERRER

TO 4 CYL. SKOLEVOGNE

ENETIMER OG HOLD

BARTH & JENSEN'S
EFTF.

PAPIRHANDEL

AMAGERTORV 29. — TLF. 1454

PROTOKOLLER —
— TRYKSAGER

Aage Havemanns Efts.

(Chr. A. Olsen)

København K. Admiralgade 16

Elektriske Artikler en gros

Alle Materialer til Lys-, Ringeled-
nings-, Telefon- og Lynafleder-
Anlæg. — Tændmaterialer til
Eksplodingsmotorer

Theen,

der serveres i Metz-Tea-Room, koster Kr. 3,20 pr.
1/2 Kilo og kan erholdes hos de fleste Handlende.

David Metz

A. DRAGSTED

KGL. HOF GULDSMED

17 BREDGADE 17

22 ØSTERGADE 22

MODERNE PLATINSMYKKER
HAANDGJORTE SØLVARBEJDER
MEDAILLER & EMBLEMER

C. L. Seifert

Kgl. Hof-Guldtrækker
Kgl. svensk Hofleverandør

St. Regnegade 12—16, Kjøbenhavn

Guldtrækkerartikler og Uniformseffekter

Telegramadresse

— i bedste Kvaliteter —

Telefoner

Central 297

- 1297

- 2197

Seifert Specialitet: Elegante Uniformshuer

N. Christensen,
Skrædermester,

33, Gothersgade 33

Telef. Byen 1282 y

Uniformer og civilt

SKIBSHYPOTHEKBANKEN

1ste Prioritetslaan i

Fragtdampere

Chr. IX's Gade 5, København

Tlf.-Adr.: Skibsbanken Tlf. Byen 5272 x

KAY DYHR

INDEHAVERE: KAY DYHR OG F. OVERGAARD.

KVÆSTHUSGADE 3. KØBENHAVN.

Fra Lager og ved Forskrivning leveres: **Hjælpemaskineri,**
Skruer, Patentfarver, Olier, Tvist, Lejemetaller m. m. m.
for Orlogs- og Handelsmarinen.

Specielt: **Pumper og Luftværktojer.**

AUG. STRØH'S
VINHANDEL

TELF. 3745 TELF. 3745

MARINEFORENINGENS
MEDLEMMER INDRØMMES
RABAT

Bahn's Missions-Hotel

København Midt i Byen

Badstuestræde 9
Lige ved Vimmelskaffet

Grundlagt 1865

Hos os føres kun første Klas-
ses Varer. Vi sælger direkte
til Forbrugere til smaa Priser. Varer
bringes hver Dag over hele Byen.
Priskurant udleveres.

Neiendams Sukkerhus

Hj. af Helsingørgade. — Telf. 186

Sukkerhuset St. Croix

Skindergade 36. — Telf. 9138

Fotografisk Atelier

O. Gjørup & Co.,

Amagertorv 10. Tlf. Byen 788 x
(samme Ejendom som Goldschmidts Magasin)

— Elevator —

Marineforeningens Medlemmer

10 pCt. Rabat

N. Rasmussens Bogbinderi,

Holbergsgade 16, 2. Sal,

udfører alt Bogbinderarbejde

Orlogsværftets Bogbinder

Telefon Byen 209 x

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

1. AARGANG

REDAKTØR: PREMIERLØJTNANT H. EWALD

HÆFTE I

UDKOMMER
HVER MAANED

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR, CHR. IX.'S GADE 5¹

AARSABONNEMENT 3 KR.
ENKELTE NUMRE 25 ØRE

VOR FLAADE

I

Der var engang, — og det er kun ca. 150 Aar siden, — at Danmark havde en stor og mægtig Flaade. Vore stolte Sejlskrigsskibe havde Herredømmet paa Søen, afkrævede Told ved Øresund og ved Elben og ledsagede de store Handelsflaader ud til fjerne Lande, hvorfra de vendte hjem med rige Skibsladninger, der uskadte blev førte forbi de krigsførende Landes Kyster. Danmark var neutralt, og vor Sømagt garanterede Neutraliteten. —

Rigdommene strømmede ind i Landet, og Velstanden blomstrede som ingensinde, fordi vort Orlogs- og vort Koffardiflag ukrænket vajede Side om Side paa alle Have.

Det Samarbejde, der den Gang eksisterede mellem Søværn og Søfart, gjorde Danmark rigt og stærkt, og det er i Erkendelsen af dettes store Betydning for vort Fædreland, at *Marineforeningen* har sat sig som en af sine Opgaver at søge at vedligeholde og styrke det.

Desværre er der nu til Dags hos Størsteparten af den danske Nation kun ringe Kendskab til, hvad der foregaar paa Søen. Interessen for vor Søfart er derfor heller ikke stor, skønt de mange Millioner Kroner, som vor oplommende Handelsflaade aarlig sejler ind i Landet, til fulde viser dennes store Betydning. Men endnu mindre staar det de fleste Mennesker klart, hvor nødvendigt det er under alle Forhold at holde vore Søveje aabne og sikre alle Nationer den fri Passage af vore Farvande, — afmærkede og belyste, saaledes som vi har forpligtiget os til det ved Øresundstoldens Ophævelse. Da Vejene mellem Nord- og Østersøen gaar forbi vore Kyster, vil disse under Stridigheder mellem Stormagterne være meget truede, hvis vi ikke paa Søen er i Besiddelse af tilstrækkelig kraftige Vaaben til, at enhver Stat vil anse Risikoen ved yderligere at faa dem imod sig for større end de Fordele, der kan vindes ved at krænke vor Neutralitet.

Bevarelsen af denne er saaledes i første Grad afhængig af Flaaden, hvis Udvikling vil kunne sikre vort Land store, økonomiske Fordele i Forbindelse med et vældigt Opsving af Skibsfarten. *Marineforeningen* har derfor sat sig som en anden af sine Opgaver: at styrke Nationens Interesse

for Søværnet og Søfarten og at samle danske Mænd til fælles Arbejde for denne Sag.

Det er mærkeligt nok, at dette overhovedet skal kræve noget Arbejde, og at ikke Historien har belært os tilstræk-

Kong Christian IV.

keligt, thi den danske Flaade har gennem 1000 Aar Gang paa Gang sikret Danmarks Eksistens. Vi har derfor Ret til at være stolte af vor Søkrigshistorie og af den Sømands-

aand, der fra Vikingetiden gennem mange Aarhundreder har kendetegnet den danske Nation.

I Midten af det 16de Aarhundrede, da Danmark var opløst i indre Stridigheder, syntes det saaledes, som om de mægtige tyske Hansestæder skulde faa fast Fod i vort Land. Men Kong Christian III. fandt i *Peder Skram* en tapper og dygtig Flaadefører, der i en afgørende Kamp i Østersøen ødelagde Hansestædernes Flaade. *Peder Skram* — Danmarks Vovehals — befriede med sin Flaade Danmark fra Hansestædernes Aag.

Senere var det Sverrigs Overmagt, vi maatte kæmpe imod i de mange Aar, hvor dette Land og Danmark-Norge bekrigede hinanden — til Skade for det gode Forhold, der burde have bestaaet mellem de nordiske Riger, og som vilde have givet dem en stærk Stilling overfor Europas øvrige Magter. Skønt Sverrig i Krigens første Periode havde den kraftigste Flaade, opnaaede det dog ikke at vinde Herredømmet paa Søen, hvilket skyldtes de dansk-norske Søfolks gode Uddannelse og de dygtige og behjærte Admiraler, — *Herluf Trolle* og *Otto Rud*, — hvis Navne vi mindes med Stolthed.

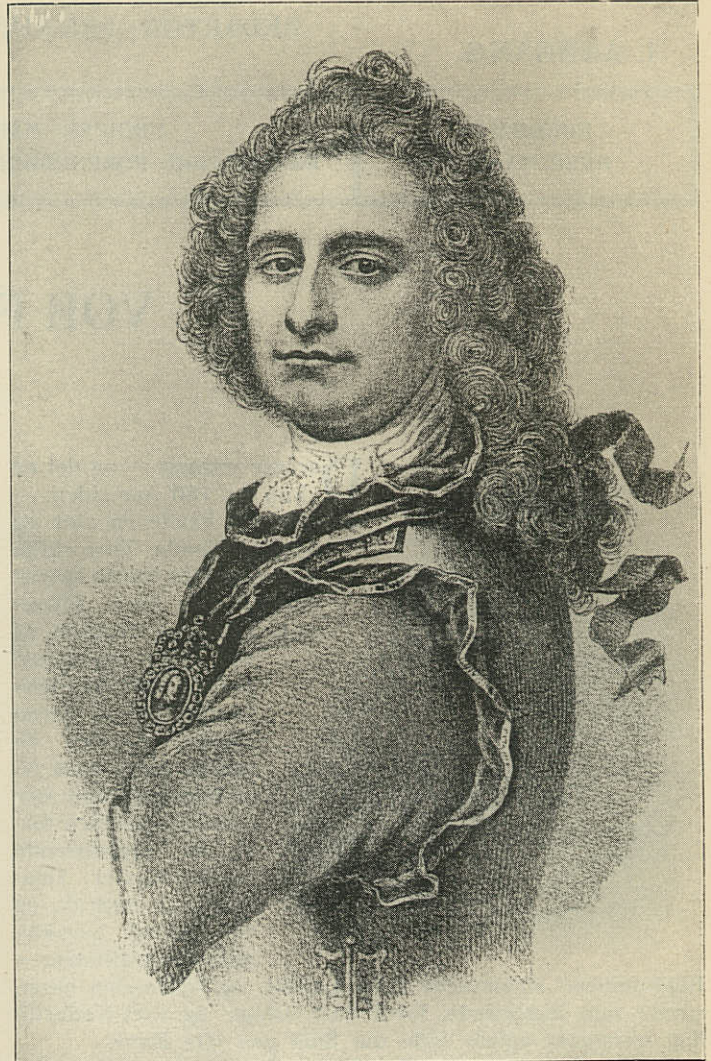
Niels Juel

Da derefter vor navnkundige Søkonge — *Christian IV.* — ved sin store Interesse for Søværnets og Søfartens Udvikling havde skabt en Flaade, der kunde maale sig med en hvilken som helst Sømagt i Europa, kunde han stadig holde Søen ren, og da en tysk Hær under Tilly og Wallenstein havde besat Jylland, vilde det have været ude med Danmarks Skæbne, om ikke Flaaden havde forhindret dem i at trænge over til Øerne.

Under de fortsatte Krige med Sverrig stod i 1677 den danske Hær ovre i Skaane med overhængende Fare for at blive afskaaret fra Sjælland. Men *Niels Juel*, der var

Flaadens Admiral, kæmpede den 1ste Juli i Køge Bugt mod den omtrent dobbelt saa stærke svenske Flaade og tilføjede denne et fuldstændigt Nederlag, hvorved Hærens Tilbagetog blev sikret.

I Begyndelsen af det 18de Aarhundrede — i den store nordiske Krig — sejrede Admiralerne *Gyldenløve*, *Raben* og

Tordenskiold

Gabel i forskellige Kampe over den svenske Flaade, og *Tordenskiold* og hans Mænd udførte en Række tapre Bedrifter paa Søen. I Dynekilen ødelagde han med sin lille Eskadre en stor svensk Transportflaade og dermed Kong Carl XII's Planer om at erobre Norge.

Efter *Tordenskiold*s Tid kom den lange Fredsperiode, der danner Udgangspunktet for denne Artikel, hvor Nationen, belært af Krigene, opretholdt en kraftig Flaade, og hvor Søfarten blomstrede. Ofte respekterede de europæiske Magter, der bekrigede hinanden, ikke vore neutrale Skibe og vilde visitere dem; men de blev forhindrede deri af de konvojerende Orlogsskibe, der desuden havde mange Kampe at bestaa med Sørovere, der forsøgte at bemægtige sig vore rigt lastede Handelsskibe.

Men da vi allierede os med Englands Fjender, var Freden forbi, idet dette Land 1801 sendte en stor Flaade til Sundet for at tvinge os til Underkastelse. Vor Flaade laa i Vinterleje, og man maatte i største Hast udlægge en Defensionslinie i Kongedybet, bemanded med uøvede Besætninger under den tapre Kommandør *Olfert Fischers* Kommando. Men alle var besjælede af et urokkeligt Mod og en begejstret Vilje til at redde Fædrelandet for den truende Fare. Da Admiral Nelson d. 2den April med sine Skibe, der havde dobbelt saa stor Besætning og

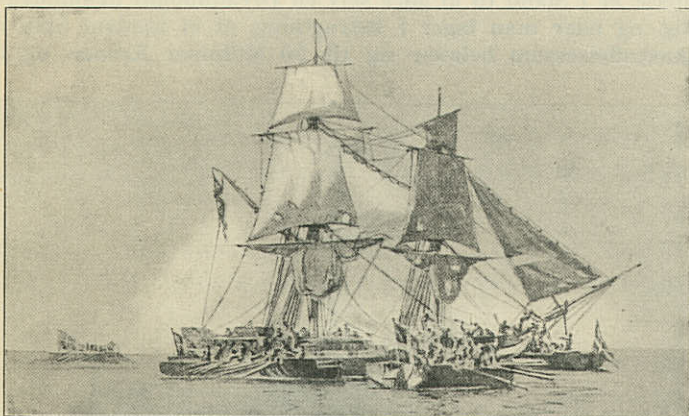
dobbelt saa mange Kanoner som vore, søgte at knække vor Modstand, fik han en varm Modtagelse. Hans Stilling blev under Slaget mere og mere ugunstig, og han maatte tilsidst tage sin Tilflugt til List for at faa Kampen afbrudt. Selv om denne saaledes blev uafgjort, vil det danske Folk altid bevare det Heltemod, som den 2den

Olfert Fischer

April udvistes fra den højeste til den laveste i den danske Flaade, i taknemlig Erindring.

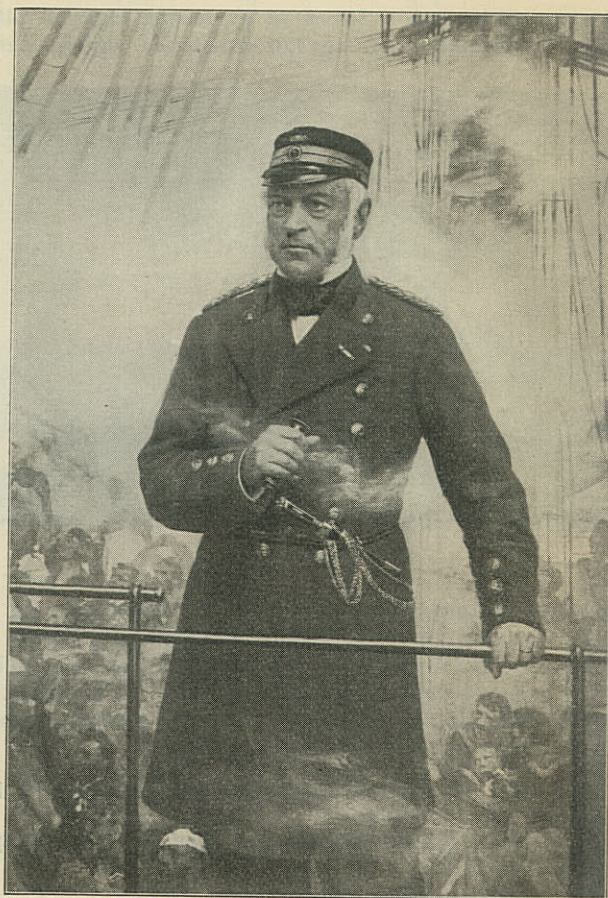
I 1807 kom Englænderne tilbage, indesluttede København saavel fra Land- som Søsiden og bombarderede Byen. De udrustede danske Skibe holdt den engelske Flaade paa saa ærbødig Afstand, at ingen Bombe fra denne naaede sit Maal, men trods tapre Udfald af Byens Garnison maatte Hovedstaden efter Bombardementet overgive sig, og Englænderne bortførte hele den danske Flaade. Det var saa smerteligt

Kanonbaade entrer en Brig

et Tab for den danske Nation, at alle var enige om at sætte al Kraft ind paa hurtigst muligt at skabe et nyt Søværn. Vi var nu i Krig med England, hvis Handelsskibe under Konvoy passerede vore Farvande, og da vi ikke hurtigt nok kunde faa store Skibe færdige, gik vi i Gang med at bygge Rokanonbaade. Alle skinglede sammen; hvert Laug og hver By gav en Baad, Sejlmagerne syede gratis Sejl. Holmens Folk arbejdede over deres Arbejdstid uden Vederlag, de, der ejede Skove, gav Træ, og i Løbet af kort

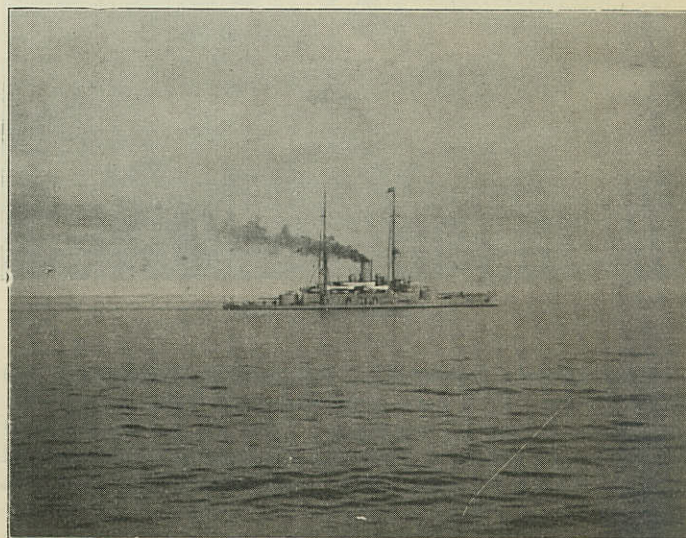
Tid havde vi et stort Antal af disse Fartøjer færdige. De blev stationerede rundt om i Farvandene og satte sig snart i Respekt hos Fjenden, thi de var bemandede med tapre og utrættelige Befalingsmænd og menige, der optog Kampen selv med Fjendens Linjeskibe og Fregatter, og skar mangen god Prise ud af hans Konvojer.

Suenson

Da Krigen var forbi, var Landet udmattet og forarmet, og Arbejdet med Rekonstruktionen af Flaaden skred kun langsomt frem. I 1864 betød den danske Sømagt dog endnu saa meget i Forhold til vore Modstanderes, at Kommandør Suenson i Fægtningen under Helgoland den 9de Maj kunde besejre en forenet østerrigsk-preussisk Eskadre.

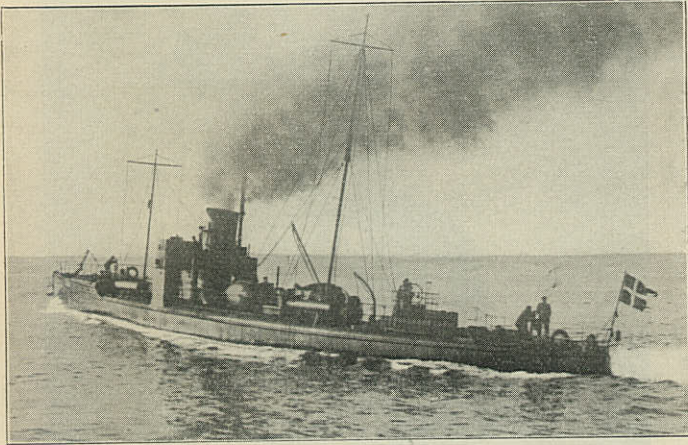
Men selv om hans Eskadre ved Hjemkomsten blev modtaget med Jubel af Hovedstadens Befolkning, og den Sejr, som Marinen havde vundet, bidrog til at holde det natio-

Kystforsvarsskibet Olfert Fischer

nale Mod oppe under de mange Ulykker, der iøvrigt ramte os paa dette Tidspunkt, saa har Nationen aldrig senere haft den rette Forstaaelse af, hvilke Værdier den mistede i 1807, eller taget sig sammen til fuldt ud at erstatte dem.

Det kunde ved en umiddelbar Betragtning synes haabløst for et lille Land som Danmark under de nuværende Forhold at tænke paa at skabe sig saa kraftigt et Søværn, at vi atter vilde være i Stand til at hævde Højhedsretten over vore Farvande. En saadan Opfattelse skyldes imid-

Torpedobaaden Tumleren

lertid kun manglende Kendskab til de Skibstyper og de Vaaben, der kan anvendes i vore Farvande, og derfor vil hver enkelt blive beskrevet i dette Blad gennem en Række Artikler, som vil gøre det klart for alle, at Flaaden for en forholdsvis ringe Bekostning vil kunne bringes i Stand til fuldt ud at løse sine Opgaver, nemlig:

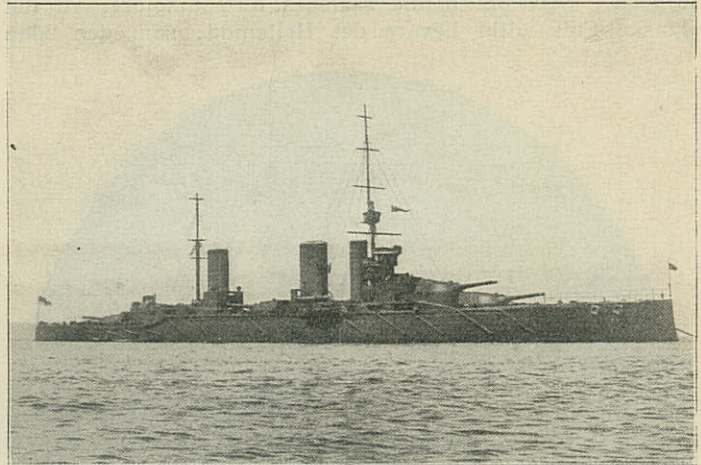
- 1) At tjene til at forebygge Neutraltitetskrænkelser paa dansk Søterritorium.
- 2) Hvis Neutraliteten krænkes, at true de Veje, hvorpaa Fjenden færdes.
- 3) At imødegaa Landgangsforsøg.

Undervandsbaaden Dykkeren

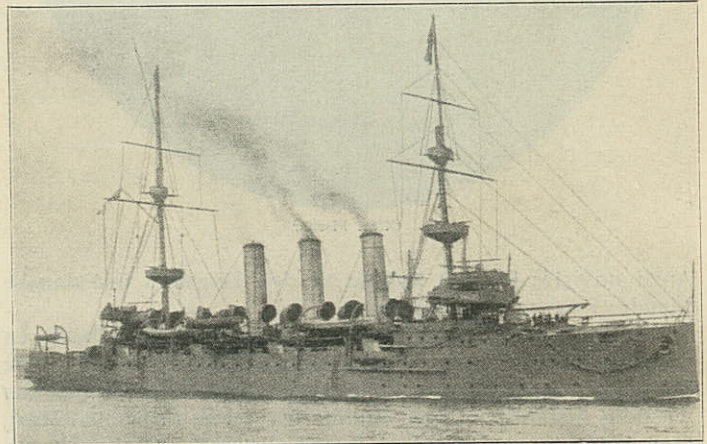
Stormagternes Panserskibe, der har et Dybgaende paa 8—10 Meter, vil i vore læge Farvande være meget indskrænkede i deres Bevægelighed. Skal de gaa fra Kattegat til Østersøen, vil de næsten udelukkende være henviste til at gaa gennem St. Belt. Men Navigeringen her med saa store Skibe er meget vanskelig paa Grund af de mange Grunde og Puller og maa for en stor Del baseres paa Sømærker og Fyr. Er Danmark neutralt, vil alt være i

Orden og Passagen kan uhindret finde Sted; men bliver vor Neutralitet krænket, vil alle Fyr blive slukkede, Sømærkerne saa vidt muligt inddragne, og de store Skibe

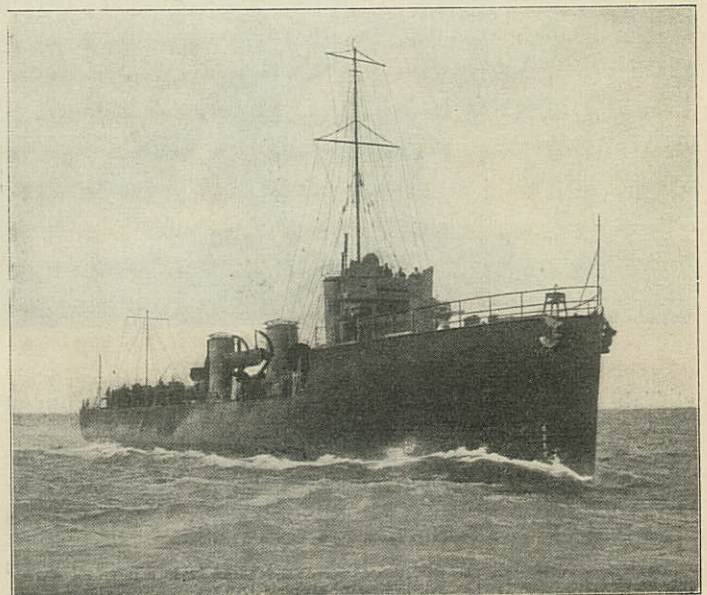
En Dreadnought

ved, at de kan være sikre paa et kraftigt Angreb fra vore Torpedo- og Undervandsbaade. En vel anbragt Torpedo fra en af

En engelsk Krydser

disse er i Stand til at gøre selv en Dreadnought ukampdygtig, og naar man tager i Betragtning, at et saadant Skib i Anskaffelsessum beløber sig til 50 Millioner Kroner og i

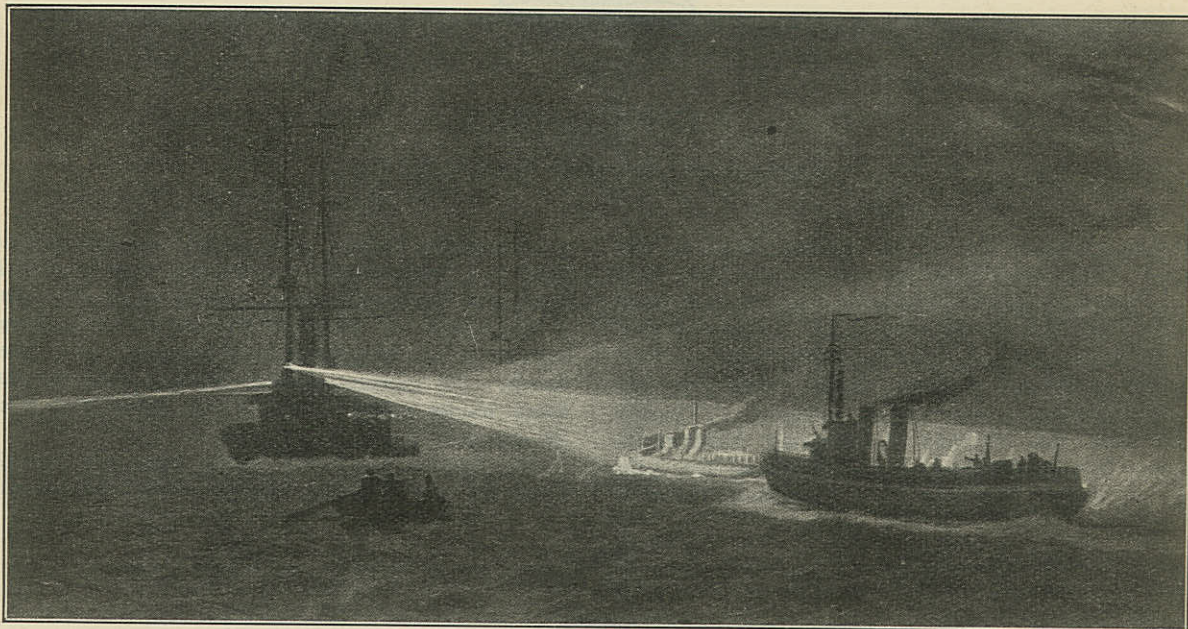
En engelsk Torpedojager

Krigstid er uerstatteligt, er det klart, at man vil betænke sig meget paa at faa os til Fjende, og jo mere Stormagternes Kampskibe vokser, desto større bliver Risikoen.

Hvis man alligevel vil forsøge at krænke vor Neutralitet, vil det derfor ske med lettere Materiel, med Krydsere, Jagere

eller Torpedobaade. Overfor disse Fartøjer er vore stærkt pansrede, kraftigt armerede og lavt gaende Kystforsvarsskibe de overlegne og vil desuden kunne holde sig paa saa lægt Vand, at de ikke kan angribes af Fjendens Undervandsbaade.

HERMANN EWALD

Torpedobaade i Angreb

PAA NATMANØVRE

Solen er gaaet ned over Kattegat; i Nord ses endnu Aftenrødmen paa Himlen, den stiger højere og højere, bliver svagere, og snart er den ganske forsvunden. Nattens Graamørke har bredt sig over det hele, Bølgerne skvalper mod Skibets Side. Her er underligt stille ombord, alle Lys er slukkede, og ethvert Skylight og Køje er tilhyllet; fra Maskinen høres en stampende Lyd, vred og knurrende, som af et Uhyre, der tilbagetrænger sin Vrede, ellers hersker her en anelsesfuld Stilhed. Man hvisker om, at i Nat vil Fjenden nærme sig — de to Skibe Herluf Trolle og Peder Skram er gaaet i Forvejen for at spejde, her holdes skarpt Udkig overalt!

Tiden gaar, det ene Halv-Timeglas udløber efter det andet, Klokkens Slag i Natten føles saa underligt højtidelige paa de anspændte Nerver; — man stirrer Øjnene trætte i det tunge Mørke, saa det svier i dem; man bliver utaalmodig; mon det kun er noget Snak det hele, er det maa-ske for at sætte vor Aarvaagenhed paa Prøve? — Der gaar en lille Tid endnu, da pludselig skærer der et Lys i en smal Stribe hen over Horisonten. Hallo! det er en af vore Spejdere, mon han skulde have opdaget noget? Nu falder hans anden Projektør ind med, den beskriver en Bue højt oppe i Luften, for derefter i gylden Glans, ret ud fra Skibets Side, at straae ud i det fjerne; nu drages den langsomt tilbage mod Skibet, som en lang Fangarm, der vil trække alting til sig. Oppe paa øverste Kommandobro er alle Kikkertter rettede mod Projektørlyset, og se, inde under Lyskeglen er det, som om nogle Prikker bevægede sig. Skulde det være Fjendens Torpedobaade? En Kommandoordre lyder: »Tænd Projektøren!« og ud strømmer Lyset fra den før blændede Projektør og funkler over

Vandet, anden Projektør falder i med, og Søen foran os er som mættet af et fosforagtigt Lyshav. — Synsnerver anspændes, og se, der forude kommer noget jagende, lig Delfinen, der pruster i Vandet, og er atter borte! Nu er de der igen, der er ingen Tvivl mulig, det er Torpedo-

Torpedoen affyres

baade, der vil angribe. »Hold Projektøren skarpt paa!« I rasende Fart — lig en flyvende Hollænders Spøgelseskib — ses den første Baad at komme farende ind paa os, omkring den skummer dens Bovbølge i Fosforglans. Nu er den klods paa og drejer til: da affyrer den sin Torpedo, og der lyder skarpe Knald over Vandet. — En

Raket stiger til Vejrs; der kastes med røde og grønne Lys, et helt lille Fyrværkeri. Saa drejer Torpedobaaden ret ud fra os og er snart forsvunden i Natten, men nu er den næste der, og atter den næste, overalt myldrer de frem som onde Aander fra Havet, skarpe Blink og hvasse Smæld følger hinanden, der farer en Raket igen til Vejrs, der er atter røde og grønne Lys, det hele er et Kaos. Da høres Kommandoen: »Hold Projektøren paa deres Agterskib!»

Man ser Baadene suse ned langs Skibssiden, derefter krængende og knagende dreje vinkelret ud fra os. Lys-

keglen forfølger dem, men snart er de udenfor Skudvidde og forsvundne i Natten.

Kommandoen lyder: »Løft Projektøren, sluk!» — og der, hvor der for et Øjeblik siden myldrede af Liv og glitrede af fantastisk Lys, ligger alt nu dødt og sort.

Slaget er endt. Fjenden er borte for i Nat. Men spørger du mig, kære Læser, hvem vandt Slaget? saa hvisker jeg ganske sagte: det er en Hemmelighed.

VILH. ARNESEN,
Værnepligtig Aarg. 1887

I KONGEDYBET

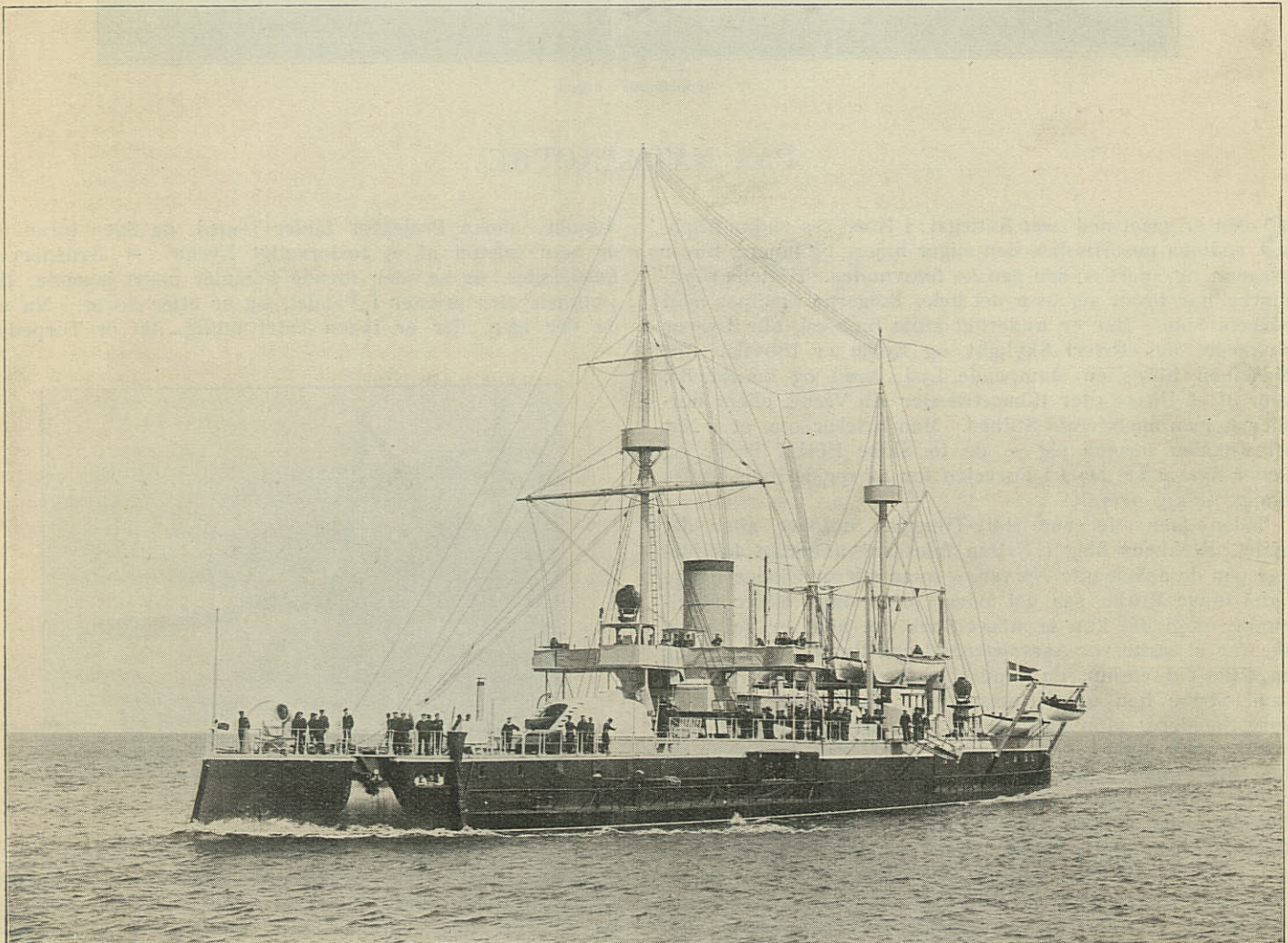
ERINDRING FRA MIN TJENESTETID

Saltskuddene tordnede fra de paa Rheden liggende Orlogsmænd. Eskadrens Togt for Sommeren 189— var til Ende, og Salutten galdt Admiralen, der netop strøg sin Kommando i Panserbatteriet Helgoland. Langsomt gled Flaget ned fra Fortoppen paa det store Skib, medens Fartøjet, der førte Admiralen i Land, under raske Aareslag gled ind mod Toldboden med Flaget slæbende i Vandet.

Røgen, der paa den smukke Sommerdag fuldstændig skjulte Skibene, trak nu langsomt bort, baaren af den lette Sommervind og tillod Beskuerne paa Langelinje igen at

se Eskadrens Skibe, som de laa opankrede i en stadselig Rad paa Inderrheden. Nærmest Toldboden laa Helgoland, saa Tordenskjold og yderst Krydseren Hekla. Ovre i Nærheden af Batteriet Sixtus laa Kanonbaaden Guldborgsund og Minefartøjet Hjælperen samt fire Torpedobaade. En ganske anselig Styrke, som da ogsaa i flere Dage havde været Genstand for almindelig Beundring fra de spaserende paa Langelinje.

Om Bord i Krydseren Hekla, hvor jeg den Gang gjorde Tjeneste, var Salutten netop endt; Baadsmanspibernes

Panserskibet Helgoland

skingrende Toner havde sendt Kongens Kvarter ned for i Hast at klæde sig om til Landgang, medens den øvrige Del af Mandskabet var i Gang med forskellige Arbejder. Nogle gjorde et Par af Fartøjerne klare til at føre Landgangsfolkene i Land, medens andre kom agterud for at fire Styrbordsjollen i Vandet. En Del Officerer stod ved Faldrebet, ventende paa Jollen for at blive sat i Land. Min Kammerat M— og jeg stod lidt fra Officererne og ventede ligeledes paa at slippe fra Borde. Vi var de eneste Reservekadetter om Bord og glædede os svært til efter længere Tids Forløb atter at gense København.

Samtalen, der havde gaaet helt muntert mellem Officererne, afbrødes nu ved, at der meldtes et Fartøj til Borde. Den vagthavende Officer greb en Kikkert og rettede den mod Fartøjet, der hurtigt kom nærmere.

»Det er fra Vagtskibet,« udbrød han, »jeg kender Underofficeren, som styrer.«

»Hvad mon der nu er i Vejen,« brummede en ældre Løjtnant, »de synes at have Hastværk.«

»Vi skal snart faa se,« svarede den Vagthavende, idet han gik over til Bagbords Faldreb, hvor Fartøjet nu var ved at lægge til. En Overmatros kom op ad Faldrebet og overrakte Officeren en Skrivelse.

»Ordonnans, bring dette Brev ned til Chefen!«

Ordonnansen hilste, modtog Skrivelsen og forsvandt ad den til Mellemdækket førende Trappe.

»Vi skal vel paa Sødygtighedsprøve en af Dagene,« ytrede Næstkommanderende. — Straks derpaa blev han kaldt ned til Chefen af den tilbagevendende Ordonnans.

Vi fortabte os nu i allehaande Gisninger om, hvad der mon egentlig kunde være i Vejen, og var stærkt spændte paa at faa at vide, om vi skulde faa vor Landlov spole-ret, ligesom sidst da vi laa paa Rheden. — Men ikke alene agter, ogsaa forude havde Rygtet om noget ekstra udbredt sig, og overalt saa man Folkene i ivrig Samtale. Landgangsfolkene var paaklædte og rede til at falde paa Fartøjerne, — men det blev ganske anderledes.

Næstkommanderende kom nu op igen med alle Tegn paa den største Hast og begyndte straks at dele Ordre ud:

»Ingen Landlov, d'Herrer,« henvendte han sig til Officererne, »al Forbindelse med Land er afbrudt. Damp op saa hurtigt som muligt. Vi skal ud og passe paa den fordømte Chilener, som ankrede her udenfor i Morges.«

»Kadet H.,« raabte han til mig, »vil De melde Maskinmesteren, at Dampen skal sættes op under tre Kedler saa snart som muligt.« —

»Vagthavende Officer! lad Folkene træde af og klæde om igen. Lad Dronningens Kvarter hejse alle Fartøjerne med Undtagelse af Dampbarkassen.«

Skingrende Pibesignaler og høje Kommandoraab bragte nu Liv i Tingene, og snart var alt Røre og Travlhed om Bord. Skønt vi mistede vor Landlov for denne Gang, saa glædede vi os dog til at komme ud og passe paa Chileneren. Der var jo altid Udsigt til lidt Løjer og lidt Afveksling.

Den fordømte Chilener, som Næstkommanderende havde kaldt den, var en chilensk Orlogsmænd, som kommende sydfra var ankret paa Yderrheden om Morgenen. Krigen mellem Chili og Peru var netop i fuld Gang, og »Presidente Pinto« var et nyt Skib, bygget i England og bestemt for den chilenske Marine. Den var først bleven færdig efter Krigens Udbrud og kom derved i en mislig Stilling.

»Pinto« var bleven færdig, men som Følge af de for neutrale Stater gældende internationale Regler fik den ikke Lov til at tage sine Kanoner om Bord. Da Skibet var temmelig stort og havde svære Kanoner, kunde disse ikke tages om Bord med Skibets egne Midler; der maatte Kraner og svære Grejer til. Men hvor skulde disse faas til Laans. Chefen paa »Pinto« havde først forsøgt at tage Skytset om Bord i England, men det blev ham ikke til-ladt. Hans Ordre lød paa at komme hjem saa snart som muligt, da Chili behøvede Skibet for at føre Krigen med større Eftertryk.

Her var gode Raad dyre. Efter mange Underhandlinger lod Chefen paa »Pinto« Kanonerne bringe om Bord i en lejet Damp og gik saa med sit Skib til Havre, for der om muligt at faa Lov til at tage Skytset om Bord. Damp-eren med Kanonerne var fulgt med ham, men Fransk-mændene vilde heller ikke hjælpe ham, og den ulykkelige Mand saa ingen anden Udvej end at gaa til Kiel for at forsøge sin Lykke. Han maatte jo gaa til en Orlogshavn, som den eneste Plads, hvor de havde ordentlige Apparater til at haandtere det svære Skyts med.

Men i Kiel kom han først rigtig i Forlegenhed. Tyskerne bad ham om at forsvinde hurtigst muligt og lod en Krydser følge ham, til han var vel rundt Gjedser og paa Vej op mod Falsterbo. Inde i Faksebugt gik han saa til Ankers og kom endelig op til København.

Her vilde han, gik Rygtet, proviantere, hverve Folk og om muligt tage Skytset om Bord. Dampren med Kanonerne var fulgt med og laa, sagdes der, paa Inderrheden. Man fik naturligvis travlt i København, og Enden blev, at Hekla fik Ordre til at gaa ud og forhindre ethvert Forsøg, som han muligt skulde gøre paa at tage Skytset om Bord eller paa anden Maade at bryde de internationale Regler for Krigsførelse.

Vi var naturligvis meget nysgerrige efter at høre lidt nærmere om den fremmede Orlogsmænd, og hvad vi skulde foretage os paa Yderrheden, men der var kun levnet os kort Tid til Forklaringer. Dampen blev meldt oppe, og snart kaldtes alle paa Plads til Letning. Saasnart Ankeret var oppe, svingede vi rundt og stod ud forbi Trekroner for at indtage vor Observationsplads.

Pinto laa omtrent udfor Mellemløbet og viste sig at være en første Klasses Krydser af betydelig Størrelse. Dens sorte Skrog ragede højt op over Vandet, og dens to Master var forsynet med store Mærs, i hvilke vi kunde skimte et Par Maskinkanoner. Det mindre Skyts syntes saaledes allerede at være om Bord.

Vi ankrede op lige østen for Trekroner, og vor Chef forlangte Dampbarkassen for at gaa om Bord i Chileneren. Naar Chefen gik fra Borde i Tjenesteanliggender, fulgte en af Reservekadetterne med som en Slags Adjutant, og til al Held var det min Tur den Dag.

Vi var ikke længe om at løbe over til Pinto og lagde til ved Faldrebet. Chefen gik om Bord og modtoges oppe paa Faldrebet af en Officer. Der var en Vagt indenfor paa Dækket, thi jeg hørte dem skuldre deres Vaaben, men forresten kunde vi ikke se noget videre.

Jeg brændte af Nysgerrighed efter at komme om Bord og se mig omkring, men det stred mod al Anstand at forlade Fartøjet uden Ordre, saa jeg maatte nøjes med at bese Skibet paa Ydersiden. Pinto var, som før sagt, et nyt Skib, men i den Grad rustent og forsømt, hvad Maling angik, at man skulde tro, den havde været flere Maaneder i Søen. Selv Masterne var røde af Rust. Kanoner saa jeg ingen af, kun et Par hurtigskydende paa Bakken og de før omtalte Revolverkanoner i Mærsene.

Af Folk saa vi ingen, og ikke en Lyd hørtes om Bord. Det chilenske Flag vajede agter, og en enkelt Baad laa i Vandet, fastgjort ved Slæberbommen.

Folkene i Dampbarkassen gjorde mig flere Spørgsmaal angaaende Skibet, og hvad vi skulde foretage os, men jeg affærdigede dem kort, da jeg ingen Ting vidste. Efter nogen Tids Venten kom Chefen ned ad Faldrebet, og snart efter var vi paa Vejen tilbage til Hekla.

Saasnart vi kom om Bord, kaldte Chefen Næstkomman-derende ned under Dækket, og jeg blev nu bestormet med Spørgsmaal fra alle Sider, men var desværre ikke i Stand til at give Oplysninger af Betydning. Alle ventede derfor med Utaalmodighed paa, at Næstkommanderende skulde vise sig, men han blev borte, og først ved Middagsbordet rykkede han ud med, hvad han vidste.

Chefen paa Pinto var syg, og der var tilsyneladende ikke mange Folk om Bord. Vi skulde holde et vaagent Øje med Chileneren, saa længe Dagslyset varede, og naar

Mørket faldt paa patrouillere med Baade rundt om ham for at forhindre, at noget ulovligt fandt Sted. Alt skulde gaa af uden at vække Opsigt, og Magt maatte kun bruges i yderste Nødtilfælde. Dog skulde Folkene i Fartøjerne forsynes med skarpe Patroner i Tilfælde af Modstand.

Udsigten til en lille Fægtning virkede oplivende, og der faldt mange Vittigheder ved Bordet i Officersmessen desangaaende. Næstkommanderende havde nok at gøre med at besvare alle de Spørgsmaal, der rettedes til ham. Enhver længtes efter, at der skulde blive lidt Løjer, som det hed, og Stemningen var i høj Grad animeret ved Udsigten til lidt Krig i Fredstid.

Efter endt Middag gik vi op paa Dækket igen, og Samtalen drejede sig stadig om Chileneren, som vi ivrigt betragtede gennem vore Kikkerte. Klokken var nu bleven syv, og Flaget blev halet ned med den sædvanlige Hønnør. Kort efter mønstredes hele Besætningen, og Køjerne udliveredes. Vagtjenesten blev fastsat for Natten, og da det ikke blev anset for nødvendigt at holde Kvartervagt, forblev kun et Skifte paa Dækket ad Gangen. Dampbarkassen skulde patrouillere rundt den fremmede Orlogsmænd med Ordre til at overhale ethvert Fartøj, der havde i Sinde at nærme sig ham.

Løjtnant S— havde Førstevagten, og saa snart det var mørkt, gik han fra Borde for selv at føre Dampbarkassen paa den første Tur. Jeg, der var næstkommanderende paa Vagten, fik Instruktioner om, hvorledes jeg skulde forholde mig i hans Fraværelse:

»Trænger jeg til Hjælp,« sluttede han, »saa sender jeg en rød Lyskugle op, hvilken De besvarer med en lignende og sender straks indenbords Slup til min Assistance. Lad Underbaadsmand P— tage Kommandoen, og sørg for at have Folk ved Haanden, hvis vi behøver dem. Lad straks 12 skarpe Patroner uddele til hver Mand, og glem ikke at melde Næstkommanderende, hvis De hører os angribe eller blive angrebne.«

Han steg derpaa ned i Dampbarkassen, hvor Folkene allerede sad paa deres Pladser bevæbnede med Karabiner og Huggerte. Ganske sagte blev der givet Ordre til at »sætte af«, og med halv Kraft gled det lette Fartøj fremad og forsvandt i Mørket.

Jeg gik op og ned ad Agterdækket, som jeg havde fuldstændig for mig selv; thi da Aftenen var kølig og der ikke var noget at se i det tykke Mørke, var alle Officererne gaaet ned fra Dækket. Jeg brugte min Kikkert flittigt, men saa kun Chilenerens Ankerlanterne. Det var ganske stille og næsten ikke en Lyd hørtes. Trekroner hævede sig mørk og truende, medens Fyret paa samme kastede sit klare Lys ud over Søen. Inde over Byen svævede det stærke Lysskær, som jo kan ses over alle større Byer ved Nattetide. Mod Syd kunde jeg se Fyret paa Nordre Røse og længere ude Fyrene ved Dragor. Enkelte Ankerlanterner glimtede ude i Kongedybet og en Damper gled langsomt forbi. Oppe mod Nord kunde jeg skimte Fyret paa Hveen, og et Par klare Lys, — uden Tvivl Toplanterne paa et Par Dampere.

Underbaadsmand P— afbrød mine Iagttagelser, idet han kom og meldte, at han havde ladet uddele skarpe Patroner. Vi talte sammen i nogen Tid om Udsigterne til en lille Fægtning paa samme Tid holdende skarp Udkig efter Signaler fra Dampbarkassen. Men vi saa og hørte intet. Jeg gik et Par Vendinger op paa Kommandobroen, hvor der var bedre Udsigt, men hverken jeg eller Udkigsmanden saa noget.

Endelig efter lang Tids Venten hørte vi Lyden af smaa korte Puf, som tydede paa, at Dampbarkassen nærmede sig. Den førte ingen Lanterner, saa vi kunde ikke se den, før den var tæt ved Skibet. Skildvagten raabte den an, og kort efter var den paa Siden. Løjtnant S— kom om Bord, og jeg modtog ham ved Faldrebet.

»Saa, det var den første Tur,« udbrød han, »alt er roligt, og jeg tror ikke, han vil foretage noget i Nat. Jeg gaar ikke mere ud, men vil sende Underbaadsmanden af-

sted Kl. 10.« Han gik derpaa ned for at aflægge Rapport. — Der blev patrouilleret hele Natten, og jeg sendtes afsted den sidste Tur med indenbords Slup — før det blev Dag. Chileneren maatte jo ikke vide, at vi passede paa ham. Jeg fik omtrent 20 Mand med mig, hvoraf de 10 roede, og Resten var stuvet ned mellem Tofterne. Næstkommanderende stod paa Faldrebet og gav mig de sidste Instruktioner, hvorpaa vi satte af.

Folkene var helt ellevilde og jeg maatte lægge en Dæmper paa deres Snakken ved at beordre Stilhed i Fartøjet. Søen var rolig og ikke en Vind rørte sig. Jeg lod Folkene trække sagte paa Aarene og styrede over mod Chileneren, bestemt paa at holde os i en saadan Afstand, at vi vanskeligt kunde ses. — Om Bord i Pinto var alt stille. Ikke et Lys var at se med Undtagelse af Ankerlanteren, der belyste Forparten af Skibet, der i Mørket syntes dobbelt stort. Vi gjorde en stor Bue østen om ham, og da vi havde ham tvers, lod jeg holde paa Aarene for om muligt at opfange en eller anden Lyd; men intet syntes at røre sig om Bord, og sagte roede vi videre. Da vi passerede sønden om ham, blev der slaet to Glas om Bord, saa Vagt blev der i ethvert Tilfælde holdt.

Vi var nu helt rundt om ham og vilde gaa Nord paa mellem ham og Mellemfortet, da en af Folkene fik Øje paa en mørk Genstand inde under Land, som hurtigt nærmede sig. Det kunde kun være en Baad.

»Træk paa Aarene,« kommanderede jeg, efter at have undersøgt den fremmede Baad i Kikkerten, »vi maa afskære ham Vejen og forhindre ham i at naa Chileneren.«

Folkene adløde kun altfor villigt. Udsigterne til, at der vilde ske noget, virkede oplivende paa dem.

»Sikke nogle Skaller der skal vanke,« brummede Nr. 47, en stor, stærk Københavner, som roede den agterste Aare. De nærmeste af Folkene fniste.

»Skal vi lade med skarpt?« spurgte Underofficeren, der sad ved Siden af mig.

»Nej, vist ikke,« svarede jeg, »bliver der Vrøvl, klarer vi os vel uden at skyde.«

Det fremmede Fartøj var nu meget nærmere og viste sig at være temmelig stort. Det havde Sejl oppe, skønt der ingen Vind var, og der roedes kun med to Aarer, saa vidt jeg kunde se. Det var i hvert Tilfælde ikke noget Fartøj fra Pinto. — Saa snart det var nær nok, præjede jeg det:

»Baad, ohøj!«

»Halløj!« svarede der.

»Hvad Fartøj er det?« — Intet Svar.

»Ro væk!« kommanderede jeg. Folkene havde nemlig uvilkaarlig holdt op at ro.

»Træk et Tag! — Læg ind for! — Vel roet!« — Og i en Haandevending løb vi paa Siden af ham.

»Hvad Baad er det,« gentog jeg, idet jeg sprang op paa Toften.

»Det er Vandbaaden,« svarede en arrig Stemme. »Hvad Fanden vil De?!«

»Fartøj fra Hekla,« svarede jeg; »vi har Ordre til at overhale ethvert Fartøj, som nærmer sig den fremmede Orlogsmænd.«

»Naa, saadan at forstaa,« svarede Skikkelsen ved den agterste Aare, »ja vi skal ud til Chileneren med Vand.«

»Hvor mange Mand er De om Bord?« spurgte jeg.

»Kun to,« brummede Manden.

Jeg sprang om Bord og saa straks, at det forholdt sig, som Manden sagde. Det var ganske rigtig Vandbaaden, og der var kun to om Bord, som med Forbavselse stirrede paa os, der var bevæbnede til Tænderne.

»All right, De kan passere,« sagde jeg, idet jeg sprang tilbage i Fartøjet.

Under raske Aaretag fjernede vi os og tabte snart Vandbaaden af Syne. Inden længe vilde Dagen bryde frem, og jeg besluttede derfor at gaa om Bord igen. Men nu fik vi Øje paa en anden Baad, der ligeledes kom inde fra og stod ud mod Chileneren. Jeg lod Folkene hale ud og

kom snart paa Prajehold. Det viste sig at være Lodsbaaden.

»Skal De ud til Chileneren?» spurgte jeg efter at have prajet paa den sædvanlige Vis.

»Ja,« kom Svaret tilbage.

»Skal han gaa i Dag?»

»Ja han vil lette Klokken syv.«

Det var Nyheder, og jeg satte straks Kursen mod Hekla. Dagen begyndte at bryde frem, og inden vi kom langs Siden, var det næsten lyst. Jeg aflagde Rapport, og Næstkommanderende sendte straks Melding ned til Chefen, som gav Ordre til at holde alt klar til Letning. Fartøjerne blev hejste og Ankeret hevet hjem til ret op og ned.

Det var bleven høj lys Dag, men Pinto rørte sig ikke. Folkene vaskede Dæk om Bord hos os, og Klokken blev otte, uden at der hændte noget. Flaget hejstes, og Folkene blev pebet ned til Kaffe.

Pinto begyndte imidlertid at fyre op, og kort efter meldtes det, at han var i Færd med at lette. Vor Chef kom paa Dækket, og snart efter havde vi Ankeret oppe og fulgte efter Chileneren op gennem Sundet. Vi havde kun Damp under tre Kedler, og det blev snart enhver klart, at det kneb for os at følge ham. Der blev fyret op under de øvrige tre, og efter at vi havde faaet det nødvendige Tryk paa, halede vi ind paa ham og holdt vor Afstand uden Vanskelighed.

Det var en smuk Dag, og talrige Skibe var spredte over Sundets Flade, men vi havde kun Øje for den fremmede Orlogsmand og agtede kun lidet paa de mange Fartøjer, vi passerede. Vi havde Ordre til at følge Pinto ud forbi Kullen og se ham vel til Søs i Kattegat. Der hændte ikke noget paa Vejen op gennem Sundet, og med den Fart, vi løb, var vi ikke længe om at naa Helsingør. Her stoppede Pinto et Øjeblik, medens Lodsens gik fra Borde. Saa gik det atter fremad, og vi fulgte efter ud forbi Kronborg og op mod Kullen. Saa snart vi var vel ude i Kattegat, stoppede vi og ventede, indtil Pinto langsomt forsvandt nordpaa, og kun Røgen fra hans Skorsten viste, hvor han var. Saa satte vi atter Kursen mod København og ankrede paa Inderrheden Klokken to om Eftermiddagen.

Chefen gik straks i Land for at aflægge Rapport, og vi

fik endelig den Landlov, som vi saa pludselig havde mistet. Næste Morgen fik vi Reservekadetter og en Del af Mandskabet Ordre til at forlade Hekla og melde os til Tjeneste om Bord i Vagtskibet Sjælland. Hekla skulde nemlig paa Sødygtighedsprøve og behøvede ikke saa mange Folk. Efter at jeg havde meldt mig om Bord i Vagtskibet og faaet Ordre til at gøre Tjeneste ved den Skole, der paa dette Tidspunkt afholdtes i Skibet, gik jeg i Land hen imod Aften.

Oppe i Nyboder mødte jeg en Underofficer fra Hekla, og da jeg kunde se paa ham, at der var noget i Vejen, standsede jeg ham. Han meddelte mig, at han med flere andre var sendt i Land for at samle Landgangsfolkene fra Hekla. Der var nemlig kommen Telegram om, at Pinto var ankret under Anholt, og Hekla havde faaet Ordre til at lette samme Aften Klokken syv for at undersøge, om det forholdt sig rigtig.

Det var den sidste Ulejlighed, Pinto gav den danske Marine. Hekla kom tilbage fra Anholt uden at have set noget til Chileneren. Siden læste jeg i Bladene, at den var ankommen til Hamborg, men der saa vel som i Havre, hvorhen han siden gik, fik han samme Modtagelse som i København. Om den senere fik Skytset om Bord og kom tidlig nok til at gøre Nytte i Krigen mellem Chili og Peru, ved jeg ikke. Jeg hørte aldrig mere om den.

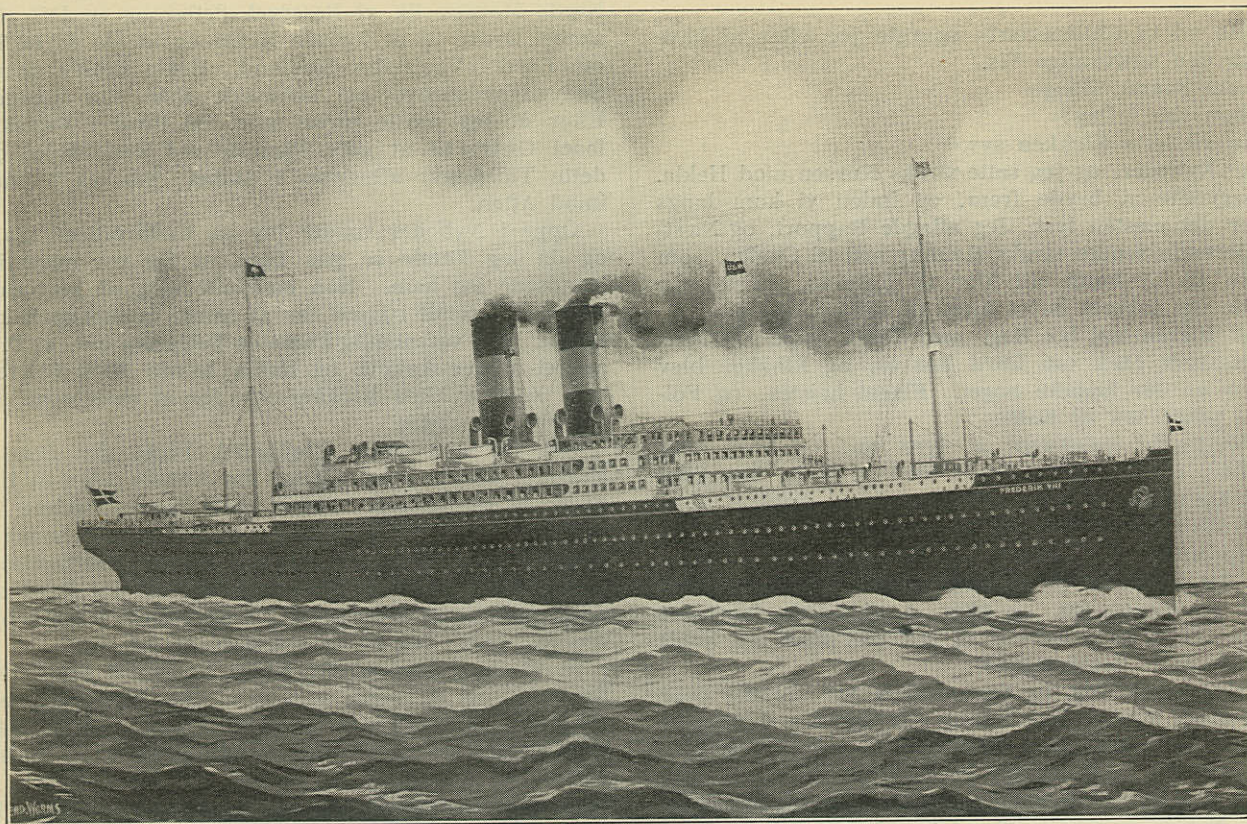
Et af de københavnske Blade indeholdt senere en lang Beretning om et Besøg, som en af dets Medarbejdere havde aflagt om Bord i Pinto, medens den laa paa Rheden. Jeg tillader mig at tro, at den var hjemmelavet og fuldstændig greben ud af Luften. Vi passede alt for godt paa, og jeg føler mig overbevist om, at ingen slap om Bord i Pinto uden først at være bleven overhalet af vore Fartøjer. I ethvert Tilfælde saa vi ikke nogen Bladkorrespondent. Vi var jo alle ivrige efter at opleve noget og beklagede alle, at hele Affairen indskrænkede sig til en Smule Patrouille-tjeneste. Et raskt lille Sammenstød og nogle faa Skrammer vilde have været en kærkommen Erindring om vor Nattevagt i Kongedybet.

HANS HJORTH,

Brofoged, Pontonbroen, Aalborg

Krydsere Hekla

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKABS NYE AMERIKADAMPER FREDERIK VIII

Vort største Dampskibsselskab, — D. F. D. S., — der nu omfatter en Flaade paa 132 Skibe med en Brutto Register-Tonnage af 190,000 Tons, har i de sidste Aar fortsat sin rolige, støtte Udvikling ved Anskaffelse af nyt, tidsvarende Materiel. Saaledes forøgedes Selskabets Flaade i Sommer med den prægtige, moderne indrettede Passagerdamper »A. P. Bernstorff«, der er indsat paa Ruten Esbjerg-Harwich, og som sikkert vil drage stærk forøget Turist- og Passagertrafik til denne Rute. Nogle Maaneder senere fik Selskabet sit første Dieselmotorskib »California«, bygget til den amerikanske Godstrafik, færdigleveret paa Burmeister & Wains Værft, og Skibet er nu i Fart i Ruten København-Boston. Endelig, — last not least — har vi nu Selskabets nyeste Erhvervelse, det til Passagerfarten København-New York byggede 12,000 Tons store Dobbeltkruedampskib »Frederik VIII« liggende i Frihavnen.

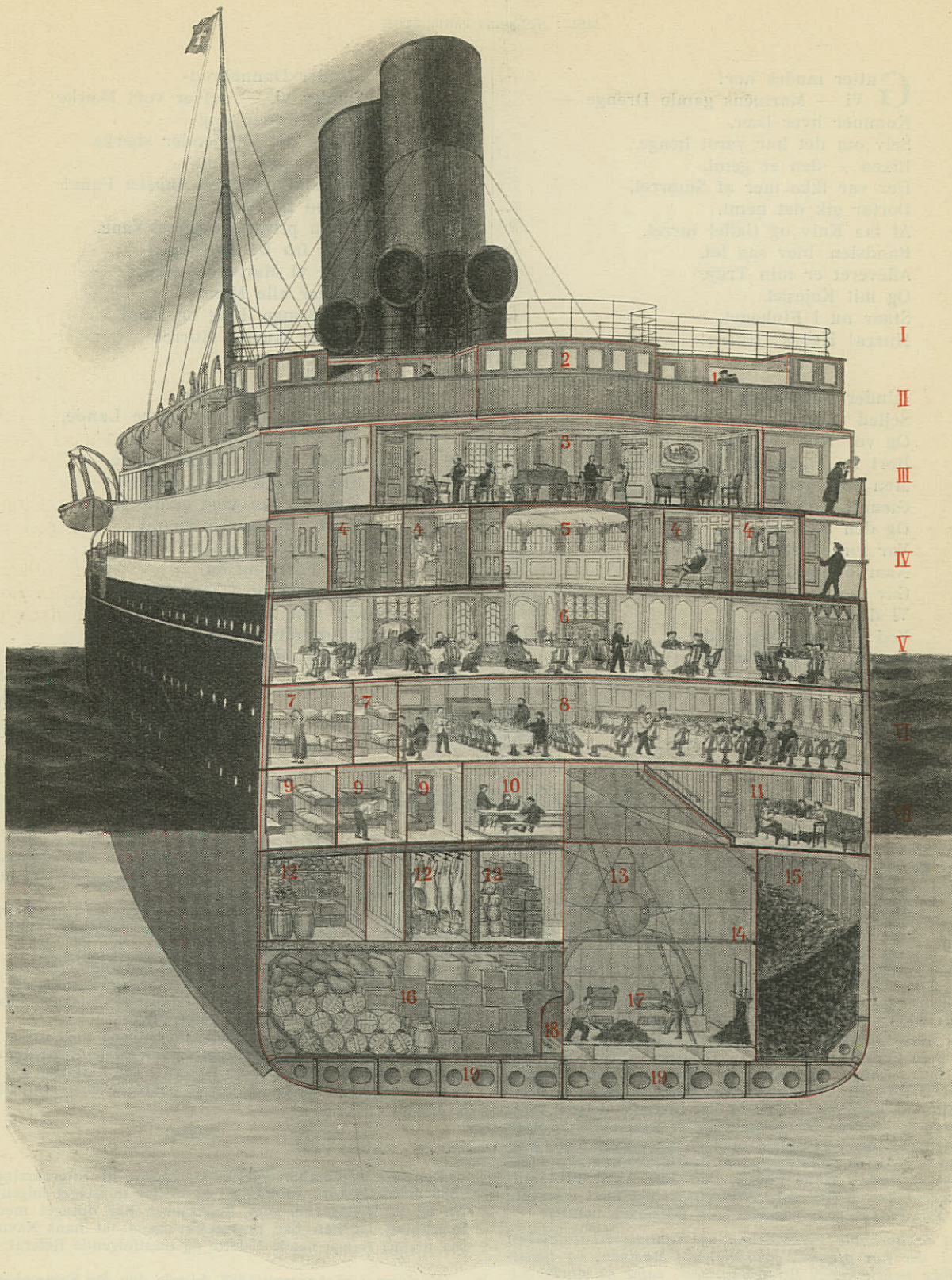
Trafikken mellem Skandinavien og Amerika er i Aarenes Løb tiltaget i forbavsende Grad. En Rejse over »Atlanten« er ikke mere den Begivenhed, som det var for en Snes Aar siden; Strømmen af Rejsende er nu ikke mere udelukkende Emigrantstrøm, men Aar for Aar tager selve Turisttrafikken større og større Dimensioner, og det rejsende Publikum gaar mere og mere hen til at benytte den Rute, som uden Omskiftning bringer det direkte til nærmeste Landstigningshavn. Intet Under derfor, at D. F. D. S. har bestemt sig til foruden de tre Dobbeltkruedampskibe »Oscar II«, »Helvig Olav« og »United States« at sætte en ny, fuldt moderne og hurtiggaaende Dampere ind paa Ruten, saaledes at Selskabet nu staar fuldt rustet med tidssvarende Materiel og fuldtud paa Højde med første Klasses Skibe i den transatlantiske Dampskibsflaade.

»Frederik VIII« er bygget paa Skibsværftet »Vulcan« i Stettin, et Værft, der som bekendt har leveret adskillige

af de store udenlandske Parketter. Der er anvendt de bedste og dyreste Materialer, og der er ikke sparet i nogen Henseende. »Frederik VIII« er ikke saa lidt større end de tre andre Amerikabaade, og det er i det hele taget det største Skib, som for Tiden findes i den skandinaviske Handelsflaade.

Gaar vi ombord i denne Kæmpedamper, er det en hel lille Verden, der opruller sig for os. Store, prægtige, rigt udstyrede Sale; imponerende, hvidlakerede Spisesaloner med Dome, Musik-, Dame- og Rygesaloner i »Louis XVI« og »Frederik IV« Stil, en overordentlig indbydende Veranda Kafé, hvorfra man har vid Udsigt over Havet; hele Luksuslejligheder, hyggelige Kahytter, store Promenadedæk, Badeværelser, Barber- og Frisørsaloner etc., kort sagt, man savner ingen af de Bekvemmeligheder, som man paa Landjorden efterhaanden har vænnet sig til og skatter. Ja, selv paa den billigste Klasse, 3die Kahyt, er der præsteret en Komfort og Hygge, som man maa beundre. Man stiller her uvilkaarlig en Sammenligning med den tilsvarende Klasse paa Liniernes Amerikabaade for en Snes Aar siden, og man maa tilstaa, at det er en fuldstændig Metamorphose, denne Klasse i Tidernes Løb er undergaaet. Nu finder man store, luftige Spisesaloner med opdækkede Borde og Drejestole, man forbavses over de tiltalende Dame-, Ryge- og Opholdssaloner, ja om det saa er et Piano, findes det ogsaa, og man er aldeles overrumplet, naar man har set de med fikke Servanter og Klædeskabe monterede smaa hyggelige Kamre med to, fire eller seks Køjer, forsynede med Fjedermadrasser, Tæpper, Haandklæder, Lagenbetræk etc. Ogsaa Passagererne paa denne Klasse har Adgang til Promenadedæk, ja der findes Badeværelser, hvor der kan faas kolde og varme Bade.

Forinden vi forlader dette svømmende Palads, faar vi Anledning til at se et af de mange Hospitaller, der er ind-

1. Kommandobro.

2. Styrehus.

3. Musiksalon 1. Kahyt.

4. Passagerkamre 1. Kahyt.

5. Lysskakt over Spisesalonen.

6. Spisesalon 1. Kahyt.

7. Passagerkamre 3. Kahyt.

8. Spisesalon 3. Kahyt.

9. Passagerkamre 3. Kahyt.

10. Opholdsrum.

11. Messerum.

12. Køle- og Fryserum.

13. Afsnit af Kedelrum.

14. Vandtæt langskibs Skod.

15. Kulkasse.

16. Del af Lastrum.

17. Afsnit af Fyrplads

18. Rørtunnel i Forskib.

19. Vandballast.

I. Øverste Kommandobro.

II. Baaddæk.

III. Øverste Promenadedæk.

IV. Promenadedæk.

V. Salondæk.

VI. Overdæk.

VII. Hoveddæk.

rettet paa Salondækket. Vi besøger Lægeværelset og Apoteket. Vi overbeviser os om, at der er Masser af Redningsbaade og andet Redningsmateriel, at der saavel er traadløs Telegraf som Nødmotor til denne installeret paa Prome-

nadedækket, at der er Modtagerapparat for Undervandsklokkesignaler, og vi faar tilslut at vide, at en lille By med 1500 Indbyggere med Lethed vilde kunne rummes i dette Skib.

MARINEFORENINGEN LEVE!

MEL.: HOLMENS FASTE STOK

Gutter mødes her!
 Vi — Marinens gamle Dreng —
 Kommer hver især,
 Selv om det har været længe.
 Bixen — den er gemt,
 Der var ikke mer af Smørret,
 Derfor gik det nemt,
 At faa Kniv og Gaffel tørret.
 Randslen, blev saa let,
 Afleveret er min Trøje
 Og mit Køjesæt
 Staar nu i Finkenet.
 Hurra! Hurra! Hurra!

»Under Dannebrog«
 Sejled vi paa saltens Vove,
 Og vor Kurs vi tog
 Bort fra Danmarks Bøgeskove.
 Men vort gamle Land
 Glemte vi dog ingensinde,
 Og den danske Sang
 Var for os et herligt Minde;
 Naar ombord den lød,
 Gav den Liv fra for til agter;
 Vi den alle nød
 Ved Himlens Aftenrød.
 Hurra! Hurra! Hurra!

»Under Dannebrog«
 Samles vi, — det er vort Mærke;
 Raske Gutter slog
 Under det jo Fjender stærke.
 Derfor højt i Top
 Sømænd hejs den danske Fane!
 Haand til Huen op
 Er en prægtig gammel Vane.
 Naar fra By og Strand
 Atter vi Mariner mødes,
 Raaber alle Mand
 For Konge, Flag og Land
 Hurra! Hurra! Hurra!

Al den Søfart, som
 Danmark har paa fjerne Lande,
 Vil vi værne om —
 Ogsaa den i danske Vande.
 Slut med Haand i Haand
 Kredsen om vort gamle Rige,
 Knyt saa stærke Baand,
 At vi aldrig Maalet svige.
 Vor Forening da
 Nok skal leve, leve længe;
 Giv den et Hurra,
 Et dundrende Hurra!
 Hurra! Hurra! Hurra!

J. H. TEISEN,
 fh. Skolebestyrer.

Værnepligtig i Fregatten »Sjælland« 1869

MARINEFORENINGEN

FORENINGENS START. Efter at Marineforeningens nuværende Sekretær i et Par Aar havde beskæftiget sig med Planen om at søge dannet en Flaade- eller Marineforening i Danmark i Lighed med de i Udlandet eksisterende Foreninger af samme Art og ved Korrespondance med disse og særlig med den svenske Flaadeforening, hvis Sekretær og Redaktør, Kaptajn Erik Hägg, vor Forening skylder megen Tak for gode Raad og Oplysninger, havde sat sig ind i deres Virkemaade, søgte han Samarbejde med Herredsfoged Helms og Ingeniør Holger Tuxen for at bringe Sagen frem. Det viste sig snart, at den samme Tanke havde været levende flere forskellige Steder i mange Aar, og at navnlig Flaadens gamle Marinere ved flere Lejligheder havde udtalt Ønsket om at slutte sig sammen i en Forening. 2 af disse, Grosserer Valdemar Schou og Grosserer Georg Lohse, henvendte sig saaledes i dette Øjemed i Begyndelsen af 1913 til Sekretæren, der desuden fik Meddelelse om, at en Kres af gamle Marinere af Foraarsindkaldelsen 1888, der havde været forsamlede til et Møde for at fejre deres 25 Aars Jubilæum, havde besluttet at søge dannet en Marineforening. Man blev enige om at arbejde sammen paa en hurtig Løsning af Spørgsmaalet, og paa et Møde i Hotel Phoenix den 30te April 1913 stiftedes Marineforeningen af Medunderskriverne af det først udsendte Opraab, i hvilket Foreningens Formaal blev fastslaaet, nemlig:

At søge at vedligeholde Forbindelsen og Kammeratskabsfølelsen mellem Mænd, der har aftjent Værnepligten i Marinen, og tjenstgørende og ikke tjenstgørende Befalingsmænd, samt at styrke Nationens Interesse for Søværnet og Søfarten ved at samle danske Mænd til fælles Arbejde for denne Sag.

Man konstituerede sig med et midlertidig Forretningsudvalg med Ingeniør Holger Tuxen som Formand og Premierløjtnant Ewald som Sekretær.

Foreningen vandt straks stor Tilslutning, og et stort Antal Medlemmer gav Møde paa den konstituerende Generalforsamling i National den 21de Juni, hvor der valgtes Bestyrelse og Foreningens Love blev vedtagne, samt nedsattes et Udvalg til videre Udarbejdelse af disse. Udvalget fik følgende Sammensætning: Premierløjtnant Ewald, Papirhandler K. L. E. Jensen, Herredsfoged Helms, Arkitekt Marston, Overretssagfører Schoustrup.

Bestyrelsen konstituerede sig senere med Kommandør Maegaard som Formand, Papirhandler K. L. E. Jensen som Næstformand og Premierløjtnant Ewald som Sekretær og Kasserer, og disse er tillige Bestyrelsens Forretningsudvalg.

Endvidere er der indenfor Bestyrelsen blevet valgt en Festkomite, bestaaende af: Grosserer Georg Lohse, Grosserer Vald. Schou og Tegner Axel Thiess. Bestyrelsen bestaar desuden af:

Skibsrheder A. O. Andersen, Havnefoged Bilde, Grenaa, Kammerjunker Mathe-Bruun, Nakskov, Portør Fr. Christensen, Roskilde, Herredsfoged Helms, Holbæk, Jernstøber C. C. Jensen, Faaborg, Kanoner Stoumann og Ingeniør Holger Tuxen.

I Løbet af Sommeren voksede Foreningen med raske Skridt, og Bestyrelsen skylder Medlemmerne en Tak for den velvillige og udmærkede Assistance, de hver især har ydet ved Agitation for Tilgang af Medlemmer, og haaber at kunne paaregne en fortsat Støtte i saa Henseende.

Den 6te September fejrede Marinerne af Efteraarsindkaldelsen 1888 deres 25 Aars Jubilæum, og vi har modtaget følgende Referat fra en af Deltagerne, som Redaktøren har optaget med den Bemærkning, at han har protesteret imod, at hans Navn figurerer saa mange Gange baade i dette og næstfølgende Referat:

Marinerne af Aargang 1888 fejrede den 6te September 25 Aarsdagen for Indkaldelsen til Orlogs med en festlig Sammenkomst. Kammeraterne, som gennem Pressen var anmodet om at give Møde, samledes fra Nær og Fjern ved Værftsbroen, hvor Herr Premierløjtnant Ewald modtog os og med stor Elskværdighed førte os igennem Værftet, hvor vi genfandt meget i den samme Skikkelse. Hvor var det en underlig Følelse at gense de Steder, hvor man for 25 Aar siden færdedes, og hvor vender der mange Minder tilbage fra en livsglad Tid. Efter at have beset Modellsamlingen, Undervandsbaadene etc., gik Turen til Kasernen, hvor vi drak Kaffe, ikke af Fajancekopper, men Blikmukker som i gamle Dage. Hvor fornøjeligt at sidde til Bænks med de samme Mennesker, som i Marinetiden, kun med den Forskel, at vi nu var blevne 25 Aar ældre, og hvor Ordene »kan du huske« ikke kunde undværes, da der stadig dukkede glade Minder op fra svundne Dage. Selvfølgelig

var der Bakstørn, som maatte sørge for Ordenens Opretholdelse, derimod slap vi for at gaa ned paa Flaaden og vaske Grejerne af. Efter at vi havde beset Kasernen og paa vore unge Kammeraters Vegne glædet os over de Behageligheder, der nu bydes dem i Form af Badeværelser, varmt Vand til Opvask etc., gik vi til Toldboden, hvor et Fartøj ventede for at sejle os en Tur op langs Kysten, og hvor der undervejs blev givet Landlov for at indtage en Forfriskning. Kl. ca. 6 ankom vi til Langelinjes Pavillon, hvor Festmiddagen fandt Sted. Som Æresgæster var indbudt Kaptajn Amtrup, som i 1888 gjorde Tjeneste som Løjtnant om Bord i Sct. Thomas, med hvilken vi gjorde Togtet til Vestindien, Premierløjtnant Ewald og Overkanoner Foght. Bordet var dekoreret med smaa Marineflag og for hver Ende to store Ankre i blaa Blomster. Middagen blev indledet med et nifoldigt rungende Hurra for H. M. Kongen. Talerne faldt Slag i Slag og flere udmærkede Sange blev sungne. Der

gamle Aargange; dernæst besøgte vi Modelsamlingen samt besaa andre af Orlogsværftets Seværdigheder.

Nu var Klokken bleven saa mange, at vi maatte skynde os til Markentenderiet, hvor vi Kl. 4 skulde samles til Bikkemad, Øl og Kaffe. Maden smagte fortræffeligt, og en gammel Kammerat, et af vore ældste Medlemmer, Pastor Sommer, oplæste et smukt Digt, skrevet af ham selv ved Hundreedaarsfesten for Willemoes. Ved Bordet takkede vor Næstformand, Grosserer Jensen, Værftschefen, Officerer og Underofficerer for den venlige Modtagelse paa Værftet; Premierløjtnant Ewald takkede for Skaalen og udbragte en Skaal for Foreningen; og vi sluttede med et kraftigt Hurra for den danske Marine. Saa spredtes Deltagerne for atter at mødes Kl. 8 i Studenterforeningens smukke Lokaler, hvor den store Fest skulle holdes.

Aftenfesten. Kl. 8¹/₄, da cirka 200 Medlemmer var samlede, indlededes Festen med, at Tegneren Axel Thiess kommanderede:

Marineforeningen paa Besøg i Gejser den 10de November 1913

herskede den fortræffelige Stemning, som altid bør være til Stede, hvor Orlogskammerater samles, og vi tog først sent Afsked med hinanden med et hjertelig og velment »paa Gensyn«.

137

Den 10de November afholdt Marineforeningen sin første større Sammenkomst i København, og en af Deltagerne har indsendt følgende Referat fra denne:

VOR FØRSTE STORE LANDSFEST

Mandag den 10de November fejrede vi her i Marineforeningen vor første store Landsfest. Selve Festen faldt i to Afdelinger, idet en Del af Medlemmerne, ca. 100 gamle Orlogsgæster, samledes ved Værftsbroen ude paa Christianshavn, hvor de, efter de første Genkendelsens-Haandslag var udvekslede, blev modtagne af vor Forenings energiske Sekretær, Premierløjtnant Ewald, for med ham i Spidsen at begive os ind paa Værftet.

Først aflagde vi efter Indbydelse fra Officererne paa Krydseren Gejser, Besøg om Bord, hvor Premierløjtnanterne Prins Axel og Baron Juel-Brockdorff som gæstfri Værter bød os paa Vin og Kransekage. Efter at have beset Krydseren, gik Turen til Undervandsbaadene; senere aflagde vi Besøg i Kasernen, hvor de hyggelige Forhold vakte almindelig Beundring hos »Mændene« af de

»Klar ved Flaget«; Baadmandspiberne skingrede, og to Marinere hejste Dannebrog paa et Flagspil, som var rejst oppe ved Talerstolen, medens Marinens Musikkorps spillede Fanemarschen og Kong Christian. Samtlige Medlemmer rejste sig op, og med Front mod Flaget sang vi 1ste Vers af Kong Christian.

Efter denne stemningsfulde Indledning, som straks kaldte den rette Stemning frem, besteg vor Formand, Kommandør Maegaard, Talerstolen, og bød os i hjertelige Ord velkommen, fortalte os derpaa om Foreningens Tilblivelse og dens Program: at vedligeholde og styrke Kammeratskabsfølelsen os imellem samt styrke den danske Nations Interesse for Søværnet og for vor Koffardimarine. Han sluttede med et Leve for Hs. Maj. Kongen, som blev besvaret med rungende Hurraraab.

Derefter holdt Premierløjtnant Ewald et af smukke Lysbilleder ledsaget livfuldt Foredrag over vor Marines Udvikling fra de ældste Vikingskibe til vor Tids moderne Skibstyper og Undervandsbaade.

Næppe var Foredraget sluttet, førend Baadmandspiberne atter skingrede, og Kommandoen: »Øl, skaffe.« lød igennem Salen; og til Tonerne: »Holmens faste Stok« marscherede vi op i den store Festsal, hvor vi ved Indgangsdøren blev modtaget af en Faldrebsvagt, bestaaende af 6 unge Marinere. Selve Festsalen var pragtfuldt udsmykket, med hundreder af Dannebrogslag og Signalflag, og ved hver Kuvert vejede yderligere et lille Dannebrogslag. Over Indgangsdøren var i en smuk Flagdekoration anbragt et Rat, og selve Dørpartiet var oplyst af tændte Styrbords- og Bagbordslanterner. I Baggrunden af Salen var rejst en mægtig stor

Flagdekoration, hvor imellem der var anbragt Aarer, Baadshager og Kanonvidskere; alt dette i Forbindelse med det mægtige Lyshav i Salen, gjorde et smukt, betagende Indtryk. Ved Skafningen blev der serveret kogt Torsk, Øl og Snaps, Brød og Ost; alt smagte os fortræffeligt.

Formanden, Kommandør Mægaard, bød velkommen, derefter talte Næstformanden, Papirhandler Jensen, smukt for alle de gamle Minder fra Livet om Bord, og han sluttede med at udbringe et Leve for Marineforeningen. Endelig talte Ingeniør Tuxen i smukke Ord for Premierløjtnant Ewald og takkede ham for hans store Forarbejde og Andel i Foreningens Tilblivelse.

Ved Bordet blev der afsunget tre vellykkede Sange, de to af dem skyldtes cand. theol. Carl Dumreicher, den tredje Sang var af Pastor Sommer. Ved Bordet blev der oplæst flere Telegrammer, blandt andre et fra to gamle Kammerater, som nu er bosatte i Göteborg, og derfra saa smukt mindedes gamle Kammerater, og et Telegram fra Hans Majestæt Kongen, som Svar paa en telegrafisk Hilsen, som tidligere paa Aftenen var blevet afsendt.

Tone, som varslede godt for det, »vi vil«: at styrke et godt, sundt Kammeratskab mellem danske Mænd, som samles under Dannebrog.

109, ABSALON

I Efteraaret er Bestyrelsens Bestræbelser navnlig gaaet ud paa at danne og organisere Lokalkresene, og i den Anledning har Grosserer Vald. Schou og Sekretæren foretaget Rejser til forskellige Provinsbyer og afholdt Foredrag i Vejle, Svendborg, Nakskov, Nykøbing Falster, Faaborg samt Nyborg, og endvidere har Premierløjtnant Bonde holdt Foredrag ved et Møde i Skævinge. Foruden i disse Byer er der oprettet Lokalkrese rundt omkring (i Grenaa, Rudekøbing, Assens, Nysted m. fl.), og vi skal i næste Nr. af vort Medlemsblad give nærmere Oplysning om Lokalforeningernes Bestyrelser m. m. Samtidig opfordrer vi indtrængende Medlemmerne om at søge at danne Lokalfdelinger af Marineforeningen paa de Egne, hvor en saadan endnu ikke findes, idet Sekretæren paa Grund

Paa Orlogsværftet den 10de November 1913*

Da Maaltidet var forbi, blev der kommanderet: »Skej ud over alt«, og i gemytlige Klynger samedes man ved Kaffebordene og fik Cigarerne tændte, og da kunde man se, hvor de gamle Kammerater søgte og fandt hinanden, for i glad kammeratlig Stemning at opfriske gamle glade Minder fra Livet om Bord.

Efter en lille hyggelig Kaffe-pavse lod atter Baadsmanspiberne, denne Gang med Ordren: »Punsch!« og nu strømmede de gamle Orlogsgaster Arm i Arm op i Festsalen, for ved de lange Borde at samles og »rigtig« tale ud med hinanden ved et godt Glas Punsch. Overretssagfører Schoustrup blev valgt til Dirigent, og paa sin elskværdige og gemytlige Maade ledede han Talernes Række, der nu kom Slag i Slag, i varme, hjertelige Ord. Særlig Indtryk paa os gjorde Kommandør Hammers varmtfulte Ord om Marinen og Omtale af det gode Forhold, som altid fandtes imellem Befalingsmænd og Mandskab; ligeledes talte Prins Axel smukt for den kammeratlige Aand, som herskede i Foreningen. Grosserer Lohse talte for vort smukke Emblem, som han symboliserede i »Tro, Haab og Kærlighed«: Troen paa os selv, Haabet paa en lykkelig Fremtid og Kærligheden til vor Konge, Fædreland og Flaade. Pastor Sommer talte for en Række ansete Navne fra vor Marines Glanstid og for de Efterkommere af disse Mænd, der var til Stede, saasom: Lindholm, Grove, Hammer, Wulff, Konow og Holm. — Under hele Festen herskede der en prægtig, festlig og varm kammeratlig

* Billedet kan i stort Format bestilles gennem Sekretariatet. Pris 1,50.

af Tjeneste foreløbig er forhindret i at foretage længere Rejser. Udgifterne ved Møderne og Avertering om disse er og vil indtil 1ste April 1914 blive afholdt gennem Hovedbestyrelsen, idet samtlige Kontingenter (1½ Kr. halvårlig + 1 Kr. i Indskud for nye Medlemmer) bliver indbetalt til denne i indeværende Regnskabsaar.

Fra 1ste April 1914 vil Halvdelen af Kontingenterne blive tilbageholdte af Lokalkresenes Bestyrelser.

Marineforeningen har fra 1ste Januar 1914 Kontor Chr. den IX, Gade Nr. 5, 1ste Sal, Telf. Byen 5272 x, hvor Undersekretæren. Justitsraad Froda er at træffe hver Dag Kl. 10—3.

BESTYRELSEN

Meddelelser, som ønskes optagne i Medlemsbladet maa være tilstillede Redaktionen inden den 15de i hver Maaned.

Medlemmerne opfordres til at indsende Artikler og Billeder til Bladet.

Redaktionens Adresse er Rosenvængets Allé 29, Telf. Øbro 956. Eventuelle Klager over Bladets Forsendelse tilstilles Undersekretæren, Telf. Byen 5272 x (10-3).

REDAKTIONEN

Agitér for Tilgang til Marineforeningen